

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 2 0 3 A 1 0 1 1 2

ZIMSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Interpretacija poljubnega (odlomka) umetnostnega besedila

Ponedeljek, 1. februar 2021 / 60 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje dva odlomka z navodili za pisanje interpretacije. Napišite samo eno interpretacijo, vodeno (1.) ali samostojno (2.). Interpretacija naj obsega najmanj 400 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30.

V preglednici zaznamujte izbrano interpretacijo z "x".

1.	2.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite skladno s slovničnimi in pravopisnimi pravili, čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiva interpretacija bo ocenjena z 0 točkami. Osnutek interpretacije, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

1. Vodena interpretacija

Slavko Pregl: GENIJI BREZ HLAČ (odlomek)

NA ŠOLSKEM DVORIŠČU

Lenart se je s pogledom negotovo sprehodil po šolskem dvorišču. Velikanska množica fantov in deklet je bila nenadoma nadvse zatopljena v tehtne pogovore. Vsi so lepo gledali prst pred svojim nosom in jih ni zanimalo nič drugega pod soncem. N. N. in štirje tovariši so lepo v miru obstopili Lenarta in ga pričakujoče opazovali.

Zdaj je N. N. nestrpno stopil na prste in Lenarta na vso moč mahnil po ušesu.

»Da boš lažje slišal,« je jezno rekel, »in se lepo pogovarjal. Zdaj pa daj denar, dokler sem še dobre volje.«

Lenart se je opotekel. Bolečina in strah sta mu posušila grlo. Niti drobčen glasek ni mogel odpotovati mimo njegovih sesutih glasilk. V glavi so se mu gnetle misli: ni si predstavljal, da bo odbor za sprejem na novi šoli novince pozdravljaj na ta način; ni si predstavljal, da imajo množice dijakov na šolskem dvorišču že v ranem jutru pred poukom toliko dela, da ne vidijo, kaj se godi enemu od njih; ni si predstavljal, da bo mesečna žepnina, ki jo je prejšnjega dne komaj izpogajal od mame, grela njegov žep le nekaj sladkih uric.

»A ti še enkrat ponovim?« je vprašal N. N. in si blago masiral mišico na desnici.

Lenart je brez besed segel v žep, izvlekel denarnico in jo zabilisal mulcu pred noge. Ta se je sklonil in jo pobral.

»Naj ti bo,« je rekel N. N., »ker si majhen, zelen in neumen. Če komu kaj daš, mu daš v roke in rečeš izvoli. A misliš, da te bom kar učil, da se stvari ne mečejo po tleh? Narobe misliš. Zdaj pa še telefon!«

Ko je Lenart segal v drugi žep, je N. N. iz njegove denarnice izvlekel bankovec za 50 evrov in občudujoče zažvižgal.

»Moj bog!« je vzkliknil. »Mamin sinek je poln keša! Rad te imam, mali. Naredil si mi en prav lep dan. Naj vidim še tvoj mobi.«

Lenart mu ga je v loku vrgel v naročje. N. N. ga je ujel in se delal, kot da ne vidi prav.

»Saj to ni mogoče! Otrok je poln denarja, a njegov telefon je za na odpad. Da te ni sram! S to predpotopno zarjavelo kramo si ne bom mazal rok.«

Zaničljivo je zvil ustnice in vsem pokazal črne razvaline v svojih ustih. Kot da je telefon strupen, ga je odvrigel v živo mejo.

»Poboljšaj se!« je rekel Lenartu. »Danes svet stoji na mobilnih telefonih. Moraš v korak s časom. Kupi spodobno makino. Sicer ti bom naslednjič slekel majico ...«

Stopil je bliže in črkoval napis na žepku.

»Ar ... ma ... ni ... Armani! Dragi moj Armani, najbrž te še kdaj obiščem. Pa hvala za vse, no, in poboljšaj se!«

Družčina je izginila, kot bi se ugreznila v tla. Lenart je stopil h grmovju, poiskal telefon, videl, da še deluje, in se spraševal, ali sanja ali se mu je vse to res zgodilo. Sonce je sijalo, s platan je bilo slišati celo nekaj ptičjega petja in na šolskem dvorišču se je trlo deklet in fantov. Mirno so se pogovarjali in začenjali novo šolsko leto. Vse je bilo tako kot prej, samo njegove mesečne žepnine ni bilo nikjer več.

Armani – znana modna znamka

(Vir: Slavko Pregl: Geniji brez hlač. Radovljica: Didakta, 2010. 6–7.)

NAVODILA

- Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Razložite problem v odlomku: Kako Lenart doživlja prvi šolski dan? Zakaj in kako ga N. N. izsiljuje? Kako se na dogajanje na šolskem dvorišču odziva množica? Citirajte poved, v kateri je prikazan ta odziv.
- Povzemite ugotovitve in izrazite svoje mnenje o dogajanju v odlomku. Ob primeru iz življenja presodite, zakaj prihaja do nasilja med mladimi.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte slovnična in pravopisna pravila ter slogovno ustreznost.

2. Samostojna interpretacija

Nika Matanović: RAZRED (odlomek)

Očka je postal rdeč kot Božičkova obleka.

»Mina,« je skoraj zarenčal, »špricala si pouk, pila alkohol, kadila in si naredila neznansko sramoto, sankcije za tvoje obnašanje pa se ti ne zdijo poštene? Bi bilo bolj pošteno, če bi te izključili iz šole? Če bi postala alkoholičarka ali pa bi umrla od raka na pljučih?«

Mini se je po licu skotalila črno obarvana solzica. Izgledala je kot nemočna darkerica.

»Morda pa je le ne bi smela tako trdo prijeti,« je s sklonjeno glavo iskala upanje mama. »Konec koncev je le najstnica! V teh letih se poskuša vse mogoče ...«

Preden je utegnila nadaljevati, jo je prekinil očka, ki so mu popustile zavore.

»SAMO NAJSTNICA? TOREJ JI MORAVA PO TVOJEM LEPO PRIJAZNO DOVOLITI, DA JE ŠE NAPREJ PIJANA IN ŠOLE NITI POVOHA NE?«

»Saj ni sama kriva!« je vzkliknila mami. »Zašla je v slabo družbo, revica. Vem, da to ni ona, saj vendar poznam lastno hčerko! Kakor hitro je spoznala nove prijatelje, se je spremenila! Ampak da bi ji prepovedala stike z ljudmi, ki jih ima najraje, bi morala biti naravnost kruta.«

»In krutost se včasih izkaže za najboljše zdravilo pri podivjanih najstnicah. Tvoje trditve so naravnost smešne! Po tvoji logiki morajo krivdo prevzeti vsi, le tvoja preljuba hčerkica ne!«

Naredil je kratek premor in se obrnil k Mini.

»Povedal sem ti že, da sem globoko razočaran nad tabo. Kljub temu, verjameš ali ne, te imam neizmerno rad in rad bi videl, da si na pravi poti, s katere si začasno skrenila. Morda me boš sovražila zaradi kazni, ki jo boš dobila od mene, a to počnem le v tvoje dobro. Zato te bom vsak dan pospremil vse do šolskih vrat, da se prepričam, da ne boš spet špricala. Po šoli te bom prav tako prišel iskat, da te odpeljem naravnost domov, kjer se boš cel dan samo učila in delala domače naloge. Prepovedujem ti stike z vsemi prijatelji, zato ti z mamó tudi odvzemava računalnik in telefon. Za nedoločen čas.«

(Vir: Nika Matanović: Razred. Maribor: Založba Pivec, 2016. 96–97.)

NAVODILA

Opreделите odlomek glede na **književno zvrst** in ga **povzemite**. **Izberite problem** oziroma prvino in ga/jo **razložite**. **Razlago utemeljite** s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve** in **napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku ter na splošno. **Mnenje utemeljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte slovnična in pravopisna pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

Prazna stran